Region Stockholm

HSN **FÖRSLAG TILL BESLUT**

2020-04-21

Vänsterpartiet Ärende nr 5

HSN 2020-0303

Kartläggning av vårdkedjorna för barn och ungdomar med ASD eller ADHD i Region Stockholm.

Rapporten som KIND och CES lägger fram kring vårdkedjorna för barn och ungdomar med olika neuropsykiatriska diagnoser i Region Stockholm är ett totalt underkännande av de borgerligas vårdvalsmodeller. Det är helt uppenbart att den fragmentisering av vården som skett genom privatiseringar och smala uppdragsavtal gjort att många barn och unga inte kunnat få tillgång till den vård och det stöd de har rätt till. Det har också varit framför allt föräldrar som har fått vara drivande för sina barns rättigheter inom vården, gentemot försäkringskassan, kommunens socialtjänst och skolan.

Revisorerna påpekade problemen redan år 2016, men uppdraget att utreda detta dröjde två år. Det är för oss okänt varför det skedde en sådan onödig försening. Det har ytterligare förlängt de allvarliga problemen inom vården av barn och unga med ASD eller ADHD i regionen, till stor skada för dessa barn/unga och deras familjer.

Rapporten lämnar en rad rekommendationer till politikerna i Region Stockholm att fatta beslut om för att förbättra vården för barn och ungdomar inom de största psykiatriska diagnosgrupperna. Utredarna skräder inte orden när de t ex skriver att ”vid upphandlingar idag av offentligt driven verksamhet är syftet att den ska övergå i privat drift” (sidan 13). Flera gånger lyfts också införandet av Vårdval BUMM som någonting som slog sönder fungerande remisskedjor och gjorde dem otydligare samt ökade riskerna för ett ojämlikt vårdutbud.

Medan politiken har inriktat sig på att få ned köerna till utredning (Liberalerna lovade i valet ”köfria BUP), så visar det sig behövas mycket mer komplexa insatser för att få till fungerande vårdkedjor för den här gruppen. Rapporten föreslår att kompetens, insatser och resurser ska samlas runt barnen, helst hos samma vårdgivare, någonting som försvåras av dagens trånga vårdvalssystem med olika ersättningssystem.

Det finns tydliga skillnader mellan flickor och pojkar i de här diagnosgrupperna. Flickor får sina utredningar senare och har då ofta redan behandlats för depression och ångest i några år. Mediciner mot depression och ångest samt sömnmedel skrivs oftare ut till flickor. Flickor drabbas i och med detta också oftare av problematiken att förflytta sig från barnsjukvården till vuxenmottagningarna.

Vi i Vänsterpartiet tycker att detta är en grundlig rapport som tydligt visar på bristerna i ett vårdvalssystem där ansvarsfördelningen och samordningen är otydlig och hur det drabbar svaga grupper i behov av stöd. Vi saknar dock skrivningar om hur de privata utredare (t ex Modigo, Inside team m.fl.) som finns inom regionen kommer in i bilden. I rapporten skrivs om att siffrorna baseras på vård som finansierats av regionen, men dessa privata utredare finns inte

med i sammanställningen. Av vikt är väl också att det finns vårdnadshavare som själva finansierar utredningar för sina barn. För att få en helhetsbild av situationen vore det bra att ha med även detta när arbetet för att förbättra och förtydliga vårdkedjorna görs.

Vi ser också positivt på att fokusera på behov av vård och stödinsatser istället för på utredningar. Vi vill dock att arbetet med en sådan omställning är extra vaksam på om detta kan drabba flickor hårdare än pojkar eftersom de oftast får sina utredningar senare. Det vore mycket olyckligt om könsskillnaderna i den här gruppen ytterligare förstärktes. Det är också viktigt att i de här frågorna vara synkron med kommunerna och skolornas tilldelningssystem för extra resurser. I många fall kan barnet inte få det stöd hen behöver utan diagnos.

Utifrån att ha tagit del av rapporten vill Vänsterpartiet inte nöja sig med det uppdrag som föreslås att ges till hälso- och sjukvårdsdirektören.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås besluta

Att hälso- och sjukvårdsdirektören får till uppdrag att tillsätta en grupp som arbetar med hur de rekommendationer som föreslås i rapporten kan verkställas i Region Stockholm.

Att Vårdval BUMM och vårdval logopedi avvecklas.

Att en samordnings/lotsfunktion för vårdnadshavare genast tillsätts.

Att ett tydligt genusperspektiv läggs på arbetet.